

PARCUL NAȚIONAL SEMENIC-CHEILE CARAȘULUI ȘI LEGISLAȚIA ROMÂNIEI

Pentru conservarea unor habitate naturale, a structurilor și formațiunilor naturale cu valoare ecologică, științifică și peisagistică, Guvernul României a menținut și a dezvoltat rețeaua națională de arii protejate.

Potrivit *art.54 alin. 2 și 3 din Legea protecției mediului*, ariile protejate se declară prin acte și reglementări cu caracter normativ și sunt evidențiate în planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului aprobate conform legii . În acest sens, Guvernul României a elaborat *O.U. 236/24-11-2000* care reglementează regimul ariilor naturale protejate , conservarea habitatelor naturale , a florei și faunei sălbatice.

Prin Legea nr.5 din 12 aprilie 2000 zona Semenici-Cheile Carașului a fost declarată arie naturală protejată, de interes național, constituindu-se astfel

Parcul Național Semenici-Cheile Carașului.

Prin aceasta s-a dorit protecția valorilor de patrimoniu natural existente în zonă, dar și conservarea acestora. Scopul și regimul de management al acestei categorii de arie naturală protejată este reglementat prin *Decr.462/18-02-2001-anexa nr.1-decret* ce modifică și completează *O.U.236/24-11-2000*. Potrivit acestuia, managementul unui parc național are în vedere asigurarea menținerii cadrului fizico-geografic în stare naturală, protecția ecosistemelor, conservarea resurselor genetice și a diversităților biologice în condiții de stabilitate ecologică, excluderea oricărei forme de exploatare a resurselor naturale și a folosinței terenurilor incompatibilă scopului atribuit.

În perimetrul parcului național sunt admise doar activitățile tradiționale practicate numai de către comunitățile limitrofe parcului național, activități tradiționale ce se vor reglementa prin planul de management. Modul de constituire și administrare a acestui parc național va lua în considerare interesele comunităților locale facilitându-se participarea localnicilor la aplicarea măsurilor de protecție, conservare și valorificare a acestor resurse, în beneficiul comunităților locale (art.10)

Autoritățile administrației publice locale vor asigura informarea agenților economici, a populației și a turiștilor cu privire la existența în zona parcului național, la semnificația acestuia, la regulile și restricțiile stabilite, precum și la sancțiunile aplicate pentru nerespectarea statutului acestuia (*art.56.Legea protecției mediului*).

ROLUL ADMINISTRAȚIILOR PUBLICE LOCALE
ÎN GESTIONAREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE

O.U.236/24-11-2000 modificată și completată de *Decr. 462/18-02-2001*, reglementează o serie de atribuții și responsabilități pe care autoritățile administrației publice județene și locale le au în gestionarea ariilor naturale protejate . În acest sens amintim:

- 1) punerea sub regim provizoriu de ocrotire a bunurilor patrimoniului natural până la îndeplinirea procedurilor de instituire a regimului de protecție și conservare în conformitate cu prevederile art. 8;
- 2) stabilirea regimului de protecție indiferent de destinația terenului și de deținător , respectarea acestuia fiind obligatorie în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență și cu alte dispoziții legale în materie (art.7);
- 3) instituirea prin hotărâri a regimului de arie naturală protejată pentru ariile naturale situate pe suprafețe terestre sau acvatice care aparțin domeniului public de interes județean sau local, precum și pentru cele situate pe suprafețe aflate în proprietate privată (art.8 alin.1 lit.e);
- 4) președinții consiliilor județene sau primarii pot face propuneri pentru instituirea regimului de arie naturală protejată pentru cazurile prevăzute la art.8 alin.1 lit.e(art.8 alin.3,lit.a);
- 5) analiza și luarea hotărârilor de declarare pe baza unei documentații științifice avizate de Academia Româna în cazul primirii de propuneri de instituire a regimului de arie naturală protejată pentru cazurile prevăzute la art.8 alin.1 lit.a (art.8 alin c);
- 6) la modul de constituire și de administrare a ariilor naturale protejate vor lua în considerare interesele comunităților locale (art.10);
- 7) evidențierea în mod obligatoriu a ariilor naturale protejate și a zonelor de protecție în planurile naționale, zonale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism (art.14 alin.1);
- 8) interzicerea în perimetrele ariilor naturale protejate și în vecinătatea acestora a oricăror lucrări sau activități susceptibile să genereze un impact negativ asupra acestora (art.14 alin.2);
- 9) sunt responsabile pentru stabilirea modalităților de administrare a ariilor naturale protejate în deosebi pentru acele arii protejate declarate prin hotărâri ale consiliilor județene și locale (art.17 lit.b);
- 10) cu consultarea lor se vor stabili modalitățile de administrare a ariilor naturale protejate avându-se în vedere o serie de criterii stabilite de lege în baza cărora se va hotărâ structura de administrare adecvată categoriei de arie naturală protejată (art.18 alin.1 și 2);
- 11) după caz, pot aproba completarea resurselor financiare necesare bunei administrări a ariilor naturale protejate potrivit planurilor de management și regulamentelor administratorii, prin instituirea unui sistem de tarife(art.23 alin.1)
- 12) controlul asupra respectării prevederilor prezentei ordonanțe de urgență referitoare la ariile naturale protejate, declarate prin hotărâri ale consiliilor județene sau locale, se exercită și de personalul special împuternicit al acestora.(art.44 alin.2)

CONSERVAREA HABITATELOR ȘI A SPECIILOR

Ocrotirea și conservarea habitatelor naturale și seminaturale, terestre, acvatice și subterane de interes comunitar existente pe teritoriul României și prevăzute în anexa nr. 2, se fac prin declarare de arii speciale de conservare (*art. 25 alin.1*)

Ocrotirea speciilor de plante și animale sălbatice, terestre, acvatice și subterane de interes comunitar prevăzute în anexa nr. 3 se face prin declararea de arii specifice de conservare și de arii de protecție specială avifaunistică (*art.25 alin.2*)

Pentru speciile de plante și animale sălbatice, terestre, acvatice și subterane care se află sub regim strict de protecție, inclusiv cele prevăzute în anexa nr.4, precum și speciile de pe lista roșie națională și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise :

- a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;
- c) distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și ouălor din natură;
- d) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă;
- e) recoltarea florilor și fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenție a acestor plante, în habitatele lor naturale;
- f) deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără autorizația autorității de mediu competente(*art.26*)

Valorificarea plantelor și animalelor sălbatice aparținând speciilor prevăzute în anexa nr.5 precum și altor specii cu același regim de protecție, se va face în condiții compatibile cu menținerea acestor specii într-o stare de conservare favorabilă luându-se, după caz, următoarele măsuri:

- a) reglementarea accesului în anumite zone și/sau anumite perioade;
- b) interdicția temporară și/sau locală a recoltării și capturării anumitor specii;
- c) reglementarea perioadelor, a modurilor și a mijloacelor de recoltare/capturare, în conformitate cu prevederile anexei nr.6;
- d) instituirea unui sistem de autorizare a recoltării/capturării plantelor și animalelor sălbatice, în scopuri comerciale, inclusiv stabilirea de cote;
- e) încurajarea cultivării și creșterii în captivitate a speciilor de floră și faună sălbatică de interes economic în vederea reducerii presiunii asupra populațiilor naturale (*art.27*)

CONSERVAREA ALTOR BUNURI ALE PATRIMONIULUI NATURAL

Tipurile geomorfologice deosebite, de relief pozitiv sau negativ, cum sunt colinele, depresiunile, dolinele, șeile, văile carstice, ponoarele, izbucurile și altele, se conservă în cadrul ariilor naturale de interes geomorfologic, corespunzător delimitate și puse sub regim special de protecție, potrivit prevederilor art.8(art.29).

Proprietarii sau administratorii terenurilor ce cuprind intrări în peșteri au obligația de a asigura accesul spre aceste intrări (art.30alin.3)

Beneficiarul unei lucrări de investiții are obligația de a anunța cea mai apropiată instituție (agenție de protecția mediului sau reprezentanți ai administrației publice locale) descoperirea oricărei peșteri în frontul unei lucrări miniere sau al unei cariere.(art.30alin.4)

Bunurile patrimoniului geologic și speologic, ca bunuri naturale ale solului sunt în condițiile legii, bunuri proprietate publică(art.71alin.1)

Peștera reprezintă orice cavitate naturală subterană cu o deschidere mai mare de 5 metri și suficient de mare în secțiune pentru a permite accesul omului (art.31alin.2)

Resursele peșterii sunt reprezentate de obiecte, materiale, substanțe și forme de viață, care există sau se formează în mod natural în peșteri : formațiuni minerale, roci, sedimente, depozite paleontologice, situri arheologice, specii de plante și animale, acumulări de ape subterane (art.31 alin.3)

Conform art.32, în scopul evitării efectelor negative asupra bunurilor patrimoniului speologic, se interzic:

a)distrugerea sau degradarea resurselor peșterii și efectuarea de săpături sau derocări neautorizate;

b)colectările de faună, fosile sau de obiecte de interes arheologic efectuate fără autorizație în peșteri;

c)pătrundera, prin forțarea intrării, într-o peșteră protejată închisă și semnalizată ca atare;

d)utilizarea neautorizată a peșterilor și desfășurarea unor activități ce pot pune în pericol integritatea sau echilibrul natural al peșterilor;

e)dislocarea, vânzarea, cumpărarea, colecționarea speleotemelor sau altor resurse ale peșterilor;

f)degradarea prin inscripționare sau poluarea peșterilor prin depozitarea în interiorul lor sau în elementele de relief cu care acestea comunică în mod direct, de obiecte, deșeuri de orice fel, cadavre, substanțe toxice și periculoase, combustibili de orice natură;

g)distrugerea, degradarea marcajelor și a panourilor indicatoare din exteriorul sau interiorul peșterilor;

h)efectuarea neautorizată, în perimetrul de la suprafață sau în apropierea intrării unei peșteri protejate, a unor lucrări cum ar fi: derocări, defrișări, baraje, explozii, construcții;

i)îngrădirea accesului persoanelor autorizate spre intrările peșterilor;

j)popularizarea, mediatizarea datelor precise de identificare și localizare a peșterilor din clasa A (de valoare excepțională), care prin natura lor pot conduce la periclitarea patrimoniului speologic din această categorie.

Instituirea regimului special de protecție pentru ariile naturale protejate de interes geologic se face în conformitate cu prevederile art.8(art.34 alin.3)

Pentru evitarea efectelor negative asupra bunurilor patrimoniului geologic, se interzic:

a) distrugerea, perturbarea sau alterarea siturilor de conservare pentru obiective geologice;

b) dizlocarea, prelevarea rocilor, fosilelor, vegetației de pe aria unui sit de conservare, fără acordul celui ce o administrează;

c) intrarea în perimetrul protejat fără permisul de acces eliberat de cel care îl administrează;

d) înstrăinarea din proprietate publică a unui sit sau a unui teren ce cuprinde un sit de conservare de interes geologic(art.35)

Florile de mină și fosilele de plante și animale vertebrate și nevertebrate sunt considerate bunuri ale patrimoniului natural, din momentul descoperirii lor (art.37 alin.1)

Comercializarea pe piața internă și exportul în orice scop al bunurilor prevăzute la alin.1 se poate face numai cu acordul autorității centrale pentru protecția mediului, cu avizul prealabil al *Academiei Române*.

PARCUL NATIONAL SI DEZVOLTAREA DURABILA LOCALA

AVANTAJELE COMUNITATILOR LOCALE

- 1) Comercializarea produselor locale (de exemplu: produse lactate, fructe naturale sau prelucrate, apa de izvor) cu numele parcului pe etichetă;
- 2) Servicii de turism-agroturism (de exemplu: asigurarea unor spații de cazare și masă pentru turiști);
- 3) Comercializarea produselor de artizanat;
- 4) Posibilitatea construirii unor case de odihnă și recreere;
- 5) Păstrarea nealterată a mediului înconjurător (reprezentarea primăriilor în Consiliul Consultativ al Parcului Național, implicarea elevilor și a localnicilor în acțiuni ce vizează conservarea naturii din această zonă, activitate ce se poate desfășura cu suport financiar din fonduri nerambursabile din partea diverșilor finanțatori);
- 6) Asigurarea unor venituri suplimentare la bugetul local prin perceperea unor taxe de parcare pentru vizitatorii Parcului Național, a Rezervației Cheile Carașului dar și din proiecte cu suport financiar din fonduri nerambursabile din partea diverșilor finanțatori;
- 7) Dezvoltarea sectorului privat care oferă diverse servicii pentru turiști;
- 8) Asigurarea unor venituri și locuri de muncă pentru membrii comunităților limitrofe parcului național;
- 9) Asigurarea exploatării durabile a pământului doar de către membrii comunităților și a proprietarilor de terenuri;
- 10) Exploatarea silvică doar pentru asigurarea nevoilor comunităților limitrofe parcului național;
- 11) Reducera considerabilă a degradării drumurilor;
- 12) Oportunități de finanțare din fonduri interne și externe pentru infrastructură (de exemplu: fonduri extene- fondul SAPARD finanțează cu prioritate construcția/reabilitarea drumurilor, a stațiilor de epurare, alimentările cu apă, canalizările pentru zonele din/și limitrofe ariilor protejate).